

Br: 02-03-4297/1

Podgorica, 25. mart 2019. godine

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE
-n/r ministarke, gospođe Suzane Pribilović-

Poštovana gospođo Pribilović,

Povodom dopisa broj: 01-051/19-1542 od 20. marta 2019. godine, kojim tražite mišljenje na tekst Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2018. godinu sa Predlogom akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2019. godinu, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Izvještaja o realizaciji Akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Predlog akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2019. godinu ima cilj da ispuni glavne strateške ciljeve zadate u Strategiji: razvijanje kapaciteta za sajber odbranu, centralizacija sajber ekspertize i resursa, zaštita kritične informatičke infrastrukture, jačanje međuinstitucionalne saradnje, edukacija u oblasti sajber bezbjednosti, partnerstvo javnog i privatnog sektora, kao i jačanje regionalne i međunarodne saradnje.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da implementacija Akcionog plana za 2019. godinu neće zahtijevati dodatna izdvajanja iz Budžeta države.

Imajući u vidu da navedeno, kao i to da je realizacija Akcionog plana za 2019. godinu planirana iz redovnih sredstava nosioca aktivnosti i donacija, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni materijal, uz obavezu da se realizacija aktivnosti planiranih iz donacija uskladi sa stepenom ostvarenja istih.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo javne uprave
NAZIV PROPISA	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2018. godinu sa Predlogom akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2019. godinu
1. Definisane probleme	
- Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Predlog akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2019. godinu ima cilj da ispuni glavne strateške ciljeve zadate u Strategiji: razvijanje kapaciteta za sajber odbranu, centralizacija sajber ekspertize i resursa, zaštita kritične informatičke infrastrukture, jačanje međuinstitucionalne saradnje, edukacija u oblasti sajber bezbjednosti, partnerstvo javnog i privatnog sektora, kao i jačanje regionalne i međunarodne saradnje. U prethodnom periodu, svjedoci smo sve većeg broja prijetnji u sajber prostoru, koje ne zaobilaze ni Crnu Goru. Nacionalna informatička infrastruktura je često meta napada i broj sajber incidenata raste iz godine u godinu. Pored porasta samog broja incidenata, vidljiva je i sve veća sofisticiranost napada. Imajući u vidu navedene prijetnje, realizacija strateških ciljeva koji su prepoznati u Strategiji ključne su aktivnosti prilikom uspostavljanja sajber bezbjednosti u Crnoj Gori.	
2. Ciljevi	
- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	
Kako bi na što bolji i efikasniji način odgovorili na incidentne situacije, u okviru državne uprave neophodno je da postoji kvalitetna organizaciona hijerarhija koja će najefikasnije i dugoročno održivo obezbjeđivati adekvatno upravljanje sajber bezbjednošću u Crnoj Gori. Strateški cilj Crne Gore je izgradnja integrisanog, funkcionalnog i efikasnog sajber prostora u skladu sa međunarodnim standardima i principima. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 21.12.2017. godine usvojila Strategiju sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021. Izrada Izveštaja o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2018. godinu sa Predlogom akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-	

2021 za 2019. godinu predviđena je Programom rada Vlade za 2018. godinu. Izrada nacionalne strategije za sajber bezbjednost je propisana i NIS EU Direktivom 2016/1148.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Obzirom da navedeni akcioni plan predstavlja prateći dokument za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021, koju je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici održanoj 21.12.2017.godine, ne vidimo druge opcije za ispunjavanje ciljeva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Implementacija Strategije će pozitivno uticati na državne institucije i društvo u cjelini. Obezbjediće se sigurno funkcionisanje informacionih sistema odnosno servisa na kojima se oslanjaju ključni poslovni procesi kako državnih institucija tako i privrednih subjekata. Glavni pozitivni uticaj predstavlja jačanje kapaciteta za sajber odbranu u institucijama koje su prepoznate kao nosioci sajber bezbjednosti, čime se stvara sigurniji sajber prostor Crne Gore.

Predlog akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2019.godinu neće izazvati troškove građanima i privredi, a neće izazvati ni administrativna opterećenja, niti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Akcioni plan za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore se usvaja za 2019.godinu i neće biti dodatnih troškova u odnosu na troškove predviđene Zakonom o budžetu Crne Gore za 2018.godinu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Za izradu Predloga akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2019.godinu nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Predlog akcionog plana izradio je Radni tim pripremu Predloga akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 za 2019. godinu, koji čine predstavnici sledećih institucija: Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo vanjskih poslova, Agencija za nacionalnu bezbjednost i Direkcija za zaštitu tajnih podataka.

7: Monitoring i evaluacija

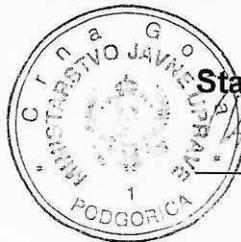
- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za realizaciju akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore za 2019.godinu. U akcionom planu su definisani kvalitativni i kvantitativni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva.

Za koordinaciju aktivnosti biće zadužen Savjet za informacionu bezbjednost, u čijem sastavu se nalaze predstavnici ključnih institucija koje su prepoznate iz oblasti sajber bezbjednosti.

Datum i mjesto

Podgorica, 20.03.2018.godine

Starješina

[Handwritten signature]